

Nro. 18.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

Költ Bétsben, Kedden Mártziusnak 3-dik napján

BCU 1801-ik évfolyamában.

B é t s.

A múlt hónapnak 27-dikén úgy mint néhai b. e. Fels. II-dik Leopold Császár és Király halála napját megelőző estvén öt orakor Vigiliák, 28-dikban pedig tizenegy órakor Exequiák tarttak itten az Udvari Templomban, a' megboldogult Felség emlékezetére : a' melly szomorú halotti emlékezetre rendeltetett Ajtatosságon az egész Cs. Kir. Udvar jelen volt.

Gen. F. M. L. Báró *Macknak* a' Cseh Országban való Indigenátust vagy Hazafiva való lételt méltoztatott Felséges Urunk mindeu Taxa fizetés nélkül meg engedni.

A' Tirolsból ide érkezett Deputátusok szem-

S

betűnő meg-külömböztetéssel fogadtattak, valamint azt az ő Hazájok Vallások és Fejzdelmek mellett, meg maradtott állhatatos hívségek, és azokért mutatott vitézi magok viseletek érdemlették. — Könybe lábbadt szemekkel fogadta őket Ő Fels. Erzsébet Fő Hertzeg Afizony; és a' maga afztalához is méltoztatta, a' mellynél a' többek között a' derék Tirolisiak egésségéért is ittak. Gróf *Lehrvach* Ő Excellentiájával és más Hertzegeknél is bé mutatták ezen Deputátusokat. Midőn leg először Ő Felségénél a Császárnál voltak audentzián, Udvari Tanátsos *Strubl* tartott előttök Ő Felségek a' Császár és Fő Hertzeg *Károty* nevében közönséges közöno beszédet. Megígérte Ő Felsége hogy ezt a' derék vitéz nemzetet a' haború kemény terhei alól való ki szabadálhatásra, mind pénzei, mind eleséggel fogja segiteni. A' minthogy már sok Ferslág ezült is küldödött oda el, hogy abból ott helyben pénz veretessen.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Német Ország.

Münchenből, 19. Febr.

Tegnap délután 4 órakor érkezett meg *Moreau* Generálishoz *Lünevilléből* a' békekésgről való Tudósítás. Ennek ő olyan szívesen örvendett, hogy mingyárt abban az órában el küldött egy Cs. Kir. tiszttet a' ki éppen nálla ebédelt Kurirul *Innspruckba* Gen. *Chasteller*hez, hogy nékie ezen örvendetes hírt minél elébb tudtára adathassa. Még ma el-útazik jönnen ez a' nagy vitéz *Augsburgonn* kerefziül *Strasburgba*, a' hol a' Feleségével örzve találkozik.

Minden felől érkeznek már mind felső mind közép Német Országból a' Tudósítások hogy ott az Auszriai Ház és a' Frantzia Köztársaság között kötött békekésgrnek hire egészszén el terjedett, és hogy sok helyeken ágyú dörgések által adtak jelt ennek ki hirdetésekor.

A' Strasburgi közönséges tudósítások szerént, el küldettek már Párisból Béts felé a' Neápolisi Udvar tellyes hatalmú-Követje Marquis Galló számára a' szükséges Passusok a' mellyekkel Párisba fog menni, a' hol, mivel némelly Udvarok magokat a' Neápolisi Király és az első Konzul között közbe vetették, békefféget fog kötni a' Köztársasággal.

Francia Respublika.

Páris. Februárius 8-dik napján estve ki-indúlt az első Konzul Párisból Sz. Quentin felé, a' melly város mintegy huszonöt mértföldre esik innen észak felé. Itt azt a' Kanálist fogja meg nézni, a' melly arra a' végre kélkül, hogy a' kereskedést a' Batáviai Köztársasággal annál könnyebben lehessen folytatni. Mert a' mint *Bo naparte* magát ki sejezte a' kereskedés leg első valamelly Ország boldogítására.

Párisból, 12. Febr.

Ma reggel érkezett ide egy Kurír az első Konzultól. Februárius 9-dik napján délutáni 4 orakor érkezett az első Konzul Sz. Quentinbe; a' holott a' város első magistratusbéli személynél *Joly-Bamevillenél* szálla le. Mindjárt meg jelentek nálla, a' belső dolgokra ügyelő Miníster, az egész tanács, a' nemzeti gárda, és számtalan polgár hazafiak a' kik refz szerént városbeliek voltak, refz szerént pedig a' szomszéd helységekből gyülekeztek oda, el futván hire a' Konzul oda lejendő érkezésének: mind ezek öröm kiáltásokkal töltötték be az udvart. Estve az egész várost meg világosították a' lakosok, vetélkedvén hogy ki mutathassa ki jobban magát annak modjában. A' Játéknézőhely igazgatója, az által hogy bátorzkodott a' játék mutató czédulára ki tenni, hogy ötet az első Konzul meg fogja tisztelni a' maga

jelenlétével, annyi nézőt tsödített a' Játékszínbe, hogy végre el fogyván a' paléták (bilétek), kén-telen volt a' bé nem tért sokaság vizsgálja térni. Tizediken egész dél előtt lovon volt az első Konzul; az idő száraz volt és hideg. Meg vizsgálta a' Kanálift, és le ment belé; a' hol azt a' jegyzéft tette hogy a' földet tsak nem mindenütt könnyü ásni még pedig úgy hogy bolthajtásokat sem szükség leszfz tsinálni. Délután meg vizsgálta figyelmetesen az első Konzul azon számos a' közjóra nézve nevezetes hafznú fábrkáit ezen vidéknek, a' mellyek néha napján, sok ezer munkásoknak foglalatosságot és élelmet adtak, és esztendőnként tizenöt millió Livernél többet tettek a' kerekedésre nézve forgásba. Miért nem lelkesíti a' Francziákat, így szólla a' Konzul, olyan jó indúlat, olyan jó érzés, hogy a' finom gyoltsot és batízt, mellyet ez a' vidék készít a' hol olyan nagy tökéletességre vitték azt a' lakosok, fellyebb betsülnék annál a' Muselínnél, a' mellyet ha meg akarnak szerezni, nagy summát kell érte az Országból kivinni? A' melyre, az egész vidéknek minden lakosait az a' jó reménység töltötte el; hogy ezután olyan szerentsések fognak lenni. Soha sem volt sz, *Quentinden* annyi sokaság mint most van; még most is gyülekezik a' nép minden felől. — Oh! hogy nem lehetnek elegendő tanúk (ezt veti utánna az újság írója) azok a' mindenek szájából egyaránt hangzó bizodalom és tiszteletbéli ki fejezések, azok előtt az újság frók előtt; a' kik kétségbe merik hozni azon buzgó és leg tisztabb indúlatot, a' mellyel a' Frantziák a' leg főbb Magistrátusbeli személy eránt viseltetnek.

Az első Konzul sietve vizsgálta indult *Páris* felé. Az alatt hogy ő *Párisból* távol volt, minden nap rendkívül való Kurírt küldöttek a' két Konzulok ő hozzá levelekkel. A' melly Kurír a' Bé-kesség felől vitte a' levelet hozzá, az ötöt már

vizsza felé való útjában találta. Meg érkezvén 12-ikben az első Konzul *Párisba* estve 7 óra tájban, már a' Palotájában találta a' Ministereket, 's más közönséges hivatalbéli személyeket. Más nap tizenegy órakor ismét a' Thuilleri Palotába gyülekeztek a' Ministerek, 'a' Státus Tanátsosi, és a' törvénytévő Tanátsnak nagy része, ezeknek Audientziát adott az első Konzul, és azután tudtára adatta mind a' törvénytévő Tanátsnak mind a' Tribunátusnak a' szárazon helyre állott békeséget, a' mellynek meg hallására a' két Tanáts minden tagjai leg nyilvánosságosabb jeleit adták azon való örömöknek. A' Városnak is sok ágyúk bömlölései között adatott tudtára ezen régen ohajtott békeféség.

Midőn a' Törvénytévő Tanáts egynehány tagokból álló Deputáziót küldött a' békeféség pontjai hozzájok lett meg küldése után az első Konzulhoz a' végre, hogy adja tudtára az Bonaparténak a' Törvénytévő Tanáts békeféségen való örömét, és köszönje meg azt a' Konzulnak. Ő t. i. *Bonaparte* a' Deputátusok beízedére a' többek között ezeket mondotta.

Nem élhet még a' Frantzia Nép a' békeféségnek minden javaival, valamig azt Angliával is meg nem köti; de a' melly Ország Kormányfésékének tagjait valamelly tébolygás el tsábítván: azt sem esméri már és meg veti, a' mi szent. Igasságtalan annak maga viselete, nem tsak egyedül a' Frantzia Nép, de a' száraz föld minden más Hatalmasságai eránt is: a' hol pedig a' Kormányfésék az igasságra semmit sem hajt; ott a' Haza Szerentséje ingadozik. Minden Hatalmasságok fogják Angliát kényszeríteni, hogy ő, a' Magamérséklés, az Egyenesség és Józanokossághatárai közzé térjen vissza, 's a' t.

Következendő módon közlötö a' Konzulátus a' szárazon meg esett Lékesség helyre állását a' Törvénytévő Tanátsal és a' Tribunátussal. A'

Békességet a' Franczia Nép kívánsága szerént Lünevillében meg állították és alá írták. A' Népek első kívánsága a' volt, hogy a' Rajna lenne az ő határa. Szerentsétlenségek az ő akaratját meg nem tántorították; győzelmek az ő kívánságát ki nem szélesítették. Galliának régi határát visszafordítván szükséges dolog volt, hogy Franczia Ország azokat a' Népeket is szabadokká tegye, e' mellyek ő véle közös eredetekre, ügyökre, és egyenlő szokásokra nézve öfzve vagynak köttetve. A' Cisalpinusok és a' Liguresek (Genuaiak) szabadsága bizonyos. — Még egy köteleffég volt hátra, a' mellynek betöltését Franczia Országnak igazságszeretete és Nagy lelküisége kívánták. — Spanyol Ország Királya ügyünknek hív védelmezője vala, és azért sokat ki állott. Sem a' szerentsétlenségek, sem ellenségeinknek hitegetései nem bírhatták őtet arra, hogy a' mi ügyünket odahagyja. Illő dolog, hogy hasonló ig állással bánjunk ő vőle. Egy az ő véreből való Herczeg fogja a' Toskánai Uralkodó székbe ülni, a' ki el nem fogja felejtteni, hogy ezen felemeltetését Spanyol Ország hívségének, és Franczia Ország barátságának köszönheti. Az ő kikötő helyei ellenségeink előtt bé lesznek zárva, hogy a' mi hajóinknak, és kereskedésünknek menedek helyekkel szolgáljanak. Bizonyosok lehetünk benne hogy Austriával állandó békeffében fogunk állni; el lévén egymástól széles Tartományok által szakasztalva, nem lesz többé helye azon vetekedésnek és egymástól való tartásnak, a' melly nek szabadok ólta mind a' két Hatalmasságot és egész Európát szorongatta. Ez által a' békeffég által meg tettünk Fr. Országra nézve mindent, a' mire szüksége volt; nem lesz szüksége már hogy valamelly Congressus formái és öfzve szőtt font titkolódzásaival (Intükáival) tusakodjon. Szükség, hogy a' Kormányzók, a' tellyes hatalmú Ministernek, a' ki

ezen alkudozásokat ilyen szerentsésen végre hajtotta, az ő vele való tellyes meg elégedését tudtára adja.

(*A' többit más alkalmatossággal*)

Török Birodalom,

A' *Belgrádi Basa*, a' ki mindenmódon igyekezne azon, hogy *Pasman Oglúval* minden esetre szembe szállhasson mindent el követ hogy magának fereget gyűjthessen ölzve : de nagyon meg tsalalkozott reménységében. Bosniából tellyességgel nem akar ki mozdulni a' nép *Pasman Oglu* ellen; Szerviában mindenfelé hajhásztatja a' Basa a katonának való embereket de tellyességgel nem kapnak a' fogók senkit is, mert szoknek előttök. Nagyon el idegenitette magától a' Basa a' *Keresztyéneket* az által, hogy a' *Belgrádi Érseket* fogságba vetvén, azt ott olly méltatlan halállal ölték meg, a' melly az ő akaratja nélkül meg nem eshetett volna. Annyival nagyobb aggodására lehetnek ezek a' *Belgrádi Basának* mivel ő is bizonyosan tudni fogja azt hogy most *Pasman Oglu* tizenöt ezerből álló hadi népet ujjolag ölzve húzta, kétség kívül valami új proba tételre.

A' *Semlinbe* érkezett ennél egy kevésbé régibb *Török Orizági* tudósítások szerént sők török portékák vagynak útban erre kifelé, de a' nagy hó miatt nem lehet őket mostanában tovább szállítani.

Elegyes Dolgok.

Bonaparte Lajos a' fő Konzul testvér öttse betegségéből fel gyógyulván vizsza utazott *Páris* felé.

Mivel XVIII. Lajos, a' ki a' *Franczia* koronára már számot nem tarthat *Mitaut I. Pál Orosz*

Császár rendelése szerént oda hagyta, Követeket küldött Berlinbe a' Pruszfiai Királyhoz ilyen kéréssel, hogy engedjen néki a' maga Birtokában valamelly jószágot szerezni, a' hol életét tsendes magánosságban öltethesse el.

Az adott okot a' Fő Konzul oda fellyebb leírt Sz. Qentinbe tett utazására, hogy Februárius elején valamelly Plánunot nyujtottak volt békékie, az eránt, hogy miképpen lehetne a' Yonne és Szaonne folyóvizeket Kanális által egymásba venni, úgy hogy ez által déli Frantzia Ország, az egész északi részével öltve kötve lenne az Országoknak; és a' kereskedő hajó Marzfíliától fogva egész Amsterdámig mehetne a' vizen. Anynyira helyesnek találta ezt a' Plánunot *Bonaparte*, hogy miugyárt parantsolatot adott annak végre hajtására, ezen ki fejezettel. Leg első megkívántató dolog ez a' kanális a' Köztársaságra néve. BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fel fedezte volt a' Párisi Kormányfő a' Berlini Utvárnak azon békeféségnek fundamentomos tikkelyeit mellyet a' Római Császári és Királyi Felséggel szándékozik kötni, és egyszersmind olyan kívánságát is nyilatkoztatta ki a' Kormányfő, hogy hagyná helybe és állana jót Pruszfiai és Orsz Ország a' bekefféért (vagy, garantírozná a' bekefféget). Erre a' Berlini Utvárnak feleletje ez volt: hogy Ő Felsége a' Pruszfia Király meg értvén a' Fő Konzul kívánságát, igen meg illetődött az ő nyílt szívűségén, és benne vetett bizodalmanak illy tsalhatatlan tanubizonyságán, és hogy ő Felsége, a' Király semmit szivesebben nem kíván, mint a' szárazon helyre állott tartós békefféget minél elébb meg érní.

Lisbonában nagy változás esett a' Ministriumban, a' melly szükséges volt arra, hogy Por-

ugallia Nagy Britannia barátságáról lemondjon, és magát Spanyol és Francia Országokkal egyesítvén az Anglus hajókat minden kikötő helyeiből ki zárja. Mind ez azolta esettmióta Bonaparte Lucian Madritba ment.

Gróf *Kalitschef* a' kit I. Pál Orosz Császár a' Francia Köztársasághoz küld rendszerént való Követnek egy a' leg első Famíliák közzül Orosz Országban. Még igen ifjú volt midőn nagy utazásokat tett; és csak hamar esmeretessé tévén magát ritka talentomai, és magának szerzett diplomátikai esmérteit által a' Berlini Udvarhoz Követnek rendeltetett, a' honnán azután ugyan eféle foglalatosságokban Bétsbe küldetett. Innen vissza menvén Pétersburgba Vice Kantzelláriusá neveztetett a' Császár által, és most ismét olyan fontos következésű dolognak végre hajtása vagyon reá bízva, hogy a' régi barátságot az Orosz Birodalom és Francia Ország között állítsa helyre, és tartsa fenn. Valamint a' Császár, részéről, ezen követséget olyan fényessé és pompássá akarja tenni: az arrakiválogatott nagy rangú személyek száma által; a' mint azt az Orosz Birodalom ditsőssége kívánja; éppen úgy igyekezik a' Francia Kormányfő is a' megnevezett Követnek mindenekben illendő pompás el fogadására minden készüléteket megtételni. Ugy lattszik, hogy a' Fő Konzul hadi bajtársa a' mostani Hasi Minister *Berthier* fog a' Pétersburgi Udvarhoz hasonló Követnek rendeltetni, a' mellynek éppen olyan fényesnek és pompásnak kell lenni mint a' millyen a' Császáre.

Magyar Ország.

Gümör Vármegyében, Januarius 30-ik napján.
Talán egy Vármegye se találatik az Országban, mellynek a' Felső hűsége, és a' Haza Izeretete

mellett fel költ seregeiről, az ujság irók nem emlékeztek volna, majd nem egyedül a' Gömöriek mentek feledékenységbé. Okait ennek nem vizsgálom; de mivel ezek körül is történtek némelly dolgok, mellyekről nem emlékezni nagy háladatlan-ság lenne: az Ur eránt való gyökér s bizodal-mam biztat, hogy e' kevés sorokat maga érdemes újságaiba bé iktatni nem fogja fajnálni.

Nemes Gömör Vármegye azon buzgosággal és kézzelgel, mint több Nemes Vármegyék lelkesítettvén, Fels. Királyunk meg hivasára, két kompánia gyalogságot, 's egy eskadron lovasságot állított. Ezeknek ki állítások körül Melt. Báró Fő Ispányunk, és Ord. Vice-Ispányunk, egy nevezetes tagokból ki rendelt biztos Székkel, és az egész több Tisztviselők szorgalmatossan foglalatozkodván, 's azokat önként való bé állással öszve szedvén, az el múlt 1800-ik eszt., December 10-ik napján, Putnokon, az Ord. Vice Ispán, 's több ki küldetett Urak által, a' Kerületbeli Melt. Báró Generális Úrnak bé mutattatott, ki is mind a' két rendbeli sereget meg vizsgálta, a' Király és Haza hűségére zárlók alá bé eskette, és maga kegyes meg elégedését ki nyilatkoztatván azt vezérlése alá vette. A' Gyalogságnak formalásában, Báró *Vorberg Károly* Úrnak Rosnyón, a' Lovasságnak pedig Gömörön, Cs. K. Fő Strazsá-melter *Füzényi Gabor* Úrnak szorgalmatoskodásait, a' N. Vármegye örökös háladatossággal fogja a' késői maradványokra is által plántalni.

A' Gyalogságnak Fő Tisztjei a' következők. Az el ő Kompaniánál Kapitány *B. Vorberg Károly*; Fel Hadnagyok: *Gotthard Mihály* és *Lubick József*; All Hadnagyok: *Kerepesy István* és *Sulyok József*; Zablótartó: *Janko Pál* Urak.

A' második Kompaniánál Kapitány: *Mariássy Pál József*; Fel Hadnagyok: *Szontagh Wilhelm* és *Mariássy József*; All-Hadnagyok: *Szabó Sámuel* és *Kiszely Lajos* Urak.

A' Lovasságnak fő tisztyei ezek: Első Kapitány *Fáy István*; második Kapitány: *Ragályi Gedeon*; Felső-Hadnagyok: *Farkas Gábor és Lossontzy István*; Al-Hadnagyok: *Bodon Pál és Gotthard József* Urak. Evvel a' lovas Eskadronnal egyesítetvén a' N. Heves Vármegyei Eskadron, Fő Strázsamestert, Felső. Kir. Herczeg Nádor Ispányunk kegyes rendelése szerént, N. Gömör Vármegye fog az Oltályhoz tenni, melly is most munkába vagon.

A' Putnoki meg vizsgáltság után, mintegy egy hólnappal mind a' két sereg útnak indittatott, mivel a' gyalogság, Boldog Ászony havának 11 ik napján, a' Rosnyai N. Káptalanbeli Nagy Prépóst és most a' Püspöki szék üressége alatt, Generalis Vicarius Fő Tiszt. *Karaba György* Úr O Nagysága által tartatott sz. mise után, meg áldatván, dél előtt 11 óra felé, a' Lovasság pedig a' következő napon Gömörről útra indultak. Mind a' két sereg, a' törvény szerént, egy egy zászlót vitt magával, mellyek alatt, több hajdani felkelések idején vitékedtek már a' Gömöriek. Ezekkel most semmi egyéb változás nem esett, hanem hogy mind a' kettőre, széles világos kék, arannyal himzett, és arany rojtokkal ékes selyem pántlika köttetett, illyetén felül varrással: 1801. A' Gömör Vármegyei Szüzek a' Fejedelemnek, a' Hazának, a' Vármegyének.

E' két sereg ide haza Berzétén, és odébb Lossontzon Fő Tábla Biró Titt. *Mariássy István*, Pelsütző pedig, Fő Tábla-Biró Titt. *Kiss Károly* Urak által meg vendégteltetett. Ord. Vice Ispány Kir. Tanácsos Titt. *Szatthmáry K. Miklós* Úr a' Gyalogságnak fölőfőkömet, 's minden köz legénynek fél font húst és egy ittze bort, a' Lovasságnál pedig minden All Tisztnek 20 krajtzárt, a' köz legényeknek egy napi zsóldot 's e' mellett fölőfőkömet adatott. — A' Vármegyén kívül, N. Honth Vármegyének Substit. Vice Ispánnya

Titt. *Kovács Antal* Úr, úgy Nemes Rimaszombath és Lőssontz Várofsai által igen szívesen fogadtak. — Szakalon Fő Tábla Biró Titt. *Kovács Antal* Urtól, fél font húst, és egy messzelly bort nyertek. —

Ipoly Saaghon, Januárius 19-ikén, fellyebb nevezett Fő Tiszt. Rosnyai Nagy Prépost Úr eleve tett rendelési szerént, a' Tiszt Urak, Tek. Hont Vármegye Ord. Vice Ispánnának, Titt. *Foglár János*, és azon T. Vármegye Fő Notariusának Titt. *Liptay Sándor*, és a' N. Káptalan Fiskálissának Titt. *Náttly Károly* Uraknak jelenléteben meg vendégeltettek; a' köz legényeknek pedig 8, a' Káplároknak 12, a' Strázsamestereknek fejenként 15 krajtzárok adattak. A' következett napon a' lovasság is oda érkezővén, és ott nyugvó napot (vulgo rostokot) tartván, ennek fő 's all tisztyeivel, és köz embereivel is hasonlóképen bántak. — Tek. Hont Vármegye Ord. Vice-Ispánnya Titt. *Tessai Foglár János* Úr is, Tessán a' tiszt urakat gazdagon meg vendéglette; Mikolán pedig és J. Pászthon minden Legénynek fél font húst, 's egy messzely bort adatott, és több jó akarattal is volt erántok. Hasonló jóvóltait tapasztaltatta velek N. Esztergom Vármegye Ord. Vice Ispánnya Titt. Kir. Tanácsos *Missits József* Úr. —

De vallyon meg érdemlették e' ezeket ezek a' Nemes vitézek? Erre így felelek, hogy a' jó akarat soha sem jutalom, és a' jó szívvvel való fogadás eleitől fogva meg különböztető jele volt a' Magyaroknak. De még is ha egy utazó Testnek jó maga viselése mindenkor tekintetet érdemel, azt ezen Seregről bizonyíthatom, mert fenn tisztelt Ord. V. Ispányunk, egynéhány Tabla Biró, és Tisztviselő Urak, úgy szinte Titt. *Mariássy István* Úr egész Lőssontzig el kisírvén őket, 's ott is Tábla Biró Titt. *Draskócy János* Úr a' lovas tiszteket, Titt. *Mariássy István* Úr pedig a' Gyalo-

gokat meg|vendégelvén, arról hitelesen tudósítottak; 's onnan történt, hogy a' N. Vármegye maga Ord. V. Ispányát, és Fő Tábla Biró *Kiss Károly* Urat a' végre ki nevezte, hogy őket Fels. Nádor Ispányunknak az 1555-ki 4-dik Törvény 11-ik szakaszotskájának rendelése szerént bé mutassák, és kegyelmeibe ajanlyák. —

Azomba N. Győr Vármegyéből, Szent-Iványról, *Fáy István* első Kapitány Ur leg erősebben hitelessé teszi az ő jó viseleteket, midőn most leg közelébb a' Tek. Nemes Vármegyét ekképen tudósította:

„Egyébb aránt, minden hízelkedés nélkül, „ditsekedhetem, hogy akár a' tsendes maga vi- „seletre, akár a' tsinollágra, akár fellyebb va- „lók eránt való szeretettel elegyített engedelmes- „ségre nézve tekintsem seregemet: fel emeltetve „lenni találom magamat. Köszönöm ezt egyenes- „sen a' köztünk lévő katonai szoros rendtartás- „nak. Továbbra is táplál az édes reménység, „hogy az én hiv katonáimba vetett tellyes bizo- „dalmam meg nem tsal engemet, kiknek is el vé- „gezvén ezen pálya futásomat, erántam meg bi- „zonyított állandó hűségekért, 's munkás szere- „tetekért, háladatossággal áldozni meg nem szü- „nök s. a. t.“

* * *

A' napokban akada kezünkbe egy negyedét formában metsződött kis Atlás, a' melly tizenkét mappából áll. Az egész titulussát ide írjuk; a' melly ez: *Oskolai új Atlás, az alsó Classisok számára, Metsződött és nyomtatódott a' Ref. Collegiumban Eröss Gábor, Halász István, Pap József és más Togátus Deák Ifjak által T. T. Prof. Budai Esaiás Class. Insp. vígyázása alatt. Debreczenben*

MDCCC. Gyönyörködve vizsgáltuk ezen közjóra törekedő Togátus Deák Ifjak igyekezeteknek első zsengejét, 's meg sem álhatjuk, hogy a' mellyek előttünk az ő fáradozásaikról, és körülállásaikról tudva vagynak, azokat a' mi érdemes Olvasóinkal is, az ő ditséretekre ne közzöljük.

Tsak egy sints a' nevezett Ifjak között a' kinek alkalmatossága lehetett volna arra; hogy valaha a' rézre való metszésnek mesterségét, a' réz táblák e' végre való ki simításának módját, vagy más arra meg kívántató készüléteket láthatott volna: egyedül a' magok próbálgatásai, és más olyanoktól való kerdezősködéseik által, a' kik a' metszés mesterségéről valamit tudtak, mentek annyira, hogy már utóbbi munkák valósággal szépek. Az is bátoríthatta ezen Ifjakat az ilyen egyébaránt nehéz, és még a' rajzoló mesterektől való tanulás közben is, szorgalmas gyakorlást meg kívánó mesterségnek ki tanulására; hogy már ő előttök *Karats Ferentz Úr* is, a' Debreczeni Collégiumban laktában éppen így tanulgatta ki egyedül magától a' metszés mesterségét, a' ki már most olly nagy tökéletességre vitte azt a' Mappák metszésére nézve; hogy gyönyörű munkái, az ahoz értő Mesterek ítél-tétele szerént is, az Anglus Mappákkal vetekednek.

Mutattuk mi ezen *Oskolai kis Atlást* metsző Mestereknek, a' kik azt tsudálva nézegették, meg értvén tőlünk, hogy annak készítői tsak magoktól tanult Mesterek. A' ki metszett Tablákat papirosra is magok nyomják le ezen Érdemes Ifjak, és ennek módját is, tsak úgy tapogatták ki. A' mi pedig ezen igyekezetnek és fáradozásoknak, leg szebb szint ad, az, hogy az egész Atlást tsak négy Krajtzáron adjak el a' tanuló

gyermekeknek, és így a' magok munkájokért leg
kissebb jutalmat sem vesznek! A' melly jó végre
a' papíroft a' Collégium ingyen adja.

Most ismét egy *O Atlas* ki-metszésében fog-
lalatoskodnak, ugyan erre a' formára. A' melly
Mappák ebből kezünknel vagynak, azok az el-
sőbbeknél minden tekintetben tökéletesebbek,
's az állhatatos buzgó igyekezetnek, és az ebből
következő szerentsés elő menetelnek tsalhatatlan
tanúi. Mi az ilyen közhasznú hazafiúi fárado-
zásoknak, sok pártfogókat és ezeket elő mozdító
jóltevőket kívánunk.

* * *

Ad Michaelem Tertina Hungarum Poetam ,
Carminum *Simonis Fabae* Trentsinienſis, editorem
Ladislaus Bielek e Scholis Piis.

Edita Simonis cum per Te metra fuissent.

Applausere tibi Phoebus, et Aonides.

Lectis namque, sacram demſit de fronte coronam

Naso, et ait: *Fabae* Gloria tanta detur!

Pieridum Michael Myſtes, & Gloria! *Faba*,

Solus ut aeternem, nocte premendus erat.

Carmina jam vatis diſpersit Fama per Orbem

Nomen et illius noſcet uterque Polus.

* * *

Nyoltzedikszori Tudósítás.

Mellynek erejével azoknak, a' kiknek né-
melly Vendégfogadókat arendába fel venni ked-
vek volna, tudokra adatik, hogy a' most folyó
1801 esztendőnek, Sz. György Havának 24-dik
napján, a' Méltos. Gróf *Illésházy* Úr, Nemes
Trenchin Vármegyében lévő *Trenchin, Bánovetz*,

és *Koscherez* nevű Uraságokban találkozó vendég fogadók, a' *Dubnitzi Tisztartó Cancelláriájánál*, hat egymás után következendő esztendőkre, a' jövő *Julius* hónapnak első napjától fogva, akár egyenként, akár pediglen egy izben, ki árendálatni fognak.

Mind a' három uradalmakban találkoznak 49 vendég fogadók; mellyekből 24 a' közönséges Ország úton, 25 pedig azon kívül seküsznek, és töbnire jó alkalmatosságokkal, elegendő piatzékkal, sőt némelleyek szántó földekkel, rétekekkel, s egyéb hasznokkal is bővölködnek.

A' kik azoknak mivóltát, és az árendabeli fel tételeket bővebben ki tanulni akarnák, azok szándékoknak végét könnyen el érhetik, ha magokat vagy *Dubniczi, Koschetzi, Bánovetzi, Szarvai, Hanzsabéki Tisztartóknál*, vagy *Posonban*, az ottan *Ventur* utzában lévő Uraság háznak *Inspectoránál*, *Moravosik Andrásnál*, vagy pedig *Pesten* *Kerskemét* utzában lévő Uraság házának *Inspectoránál Slavik Jósefnél*, avagy pedig *Bécsben*, *Sünmüller Urnál*, Ő *Excellentziájának* *Graf Herberstein* Urnak házi mesterénél jelenteni fogják.

Azok annakokáért, kiknek ebéli árendát fel vállalni tettezenc, ennek rendivel kérettetnek, hogy a' fent említett Sz. György napján, a' megnevezett *Dubnitzi Tisztartó Cancelláriájánál*, reggel 9 órakor meg jelenyenek. Mellynek utánna azt is itten meg említeni szükséges, hogy tsak azok, a' kik magok tehetségek és birtokjok eránt elegendő bizonytságot elő hoznak, a' licitatoria és árendálásra számot tehetnek. Bécsben 20-ik Januar. 1801 esztendőb.

(Ezen tudósításnak kilentzszeri kiadásút a' *M. Kurirban az Uraság kívánja*)